

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 31 marca 2026 r.

Poz. 1309

UCHWAŁA NR 0102-81/26

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 24 marca 2026 r.

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XXIX/175/2026 Rady Miejskiej w Bisztyнку z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania, trybu postępowania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bisztynek.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1998 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność

załącznika Nr 7 do Regulaminu określającego zasady udzielania, tryb postępowania oraz sposób rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bisztynek stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXIX/175/2026 Rady Miejskiej w Bisztyнку z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania, trybu postępowania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bisztynek.

Uzasadnienie

W dniu 25 lutego 2026 r. Rada Miejska w Bisztyнку podjęła uchwałę Nr XXIX/175/2026 w sprawie ustalenia zasad udzielania, trybu postępowania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bisztynek. W dniu 5 marca 2026 r. przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem. Pismem z dnia 16 marca 2026 r. zawiadomiono Miasto-Gminę Bisztynek, iż uchwała będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (dalej: Kolegium Izby) w dniu 24 marca 2026 r. Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Miasta-Gminy Bisztynek nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Kolegium Izby, badając przedmiotową uchwałę stwierdziło co następuje: Rada Miejska w Bisztyнку na podstawie art. 403 ust. 4, 5 i 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2021 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) podjęła w dniu 25 lutego 2026 r. uchwałę Nr XXIX/175/2026 w sprawie ustalenia zasad udzielania, trybu postępowania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bisztynek.

Załącznikiem Nr 7 do Regulaminu określającego zasady udzielania, tryb postępowania oraz sposób rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bisztynek, będącego załącznikiem do badanej uchwały, jest wzór Umowy o udzielenie dotacji celowej.

Zdaniem Kolegium Izby przekroczone tym samym zakres kompetencji organu stanowiącego do kreowania takich zapisów. Zakres ustawowego upoważnienia do podjęcia badanej uchwały nie obejmuje regulacji treści umowy zawieranej z podmiotem dotowanym, gdyż zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, to wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa, co realizowane jest również poprzez zawieranie stosownych umów. Zagadnienia stosunków prawnych, które mogą wystąpić między gminą a podmiotem, któremu gmina udziela dotacji, winny być uwzględnione w umowie zawieranej między gminą a tym podmiotem. Kwestie dotyczące treści takiej umowy zostały uregulowane w art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, zarząd jednostki samorządu terytorialnego udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności: 1) wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji; 2) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego; 3) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej z tym, że termin ten nie może być dłuższy niż terminy zwrotu określone w niniejszym dziale.

W ocenie Kolegium Izby, Rada Miejska w Bisztyнку, ustalając w badanej uchwale wzór umowy zawieranej z podmiotem dotowanym w sposób istotny naruszyła i wykroczyła poza granice kompetencji uchwałodawczych, określonych w art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z tym przepisem kompetencja rady gminy obejmuje określenie zasad udzielania dotacji celowej, w szczególności kryteriów wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania, trybu weryfikacji spełnienia kryteriów oraz trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczenia. Nie obejmuje natomiast swoim zakresem wzoru umowy o udzielenie dotacji celowej. Wzór takiej umowy powinien zostać określony przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego o czym stanowi art. 221 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.).

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, iż zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają tylko na podstawie i w granicach prawa. Art. 94 Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, iż organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Kolegium Izby stoi na stanowisku, że kompetencji prawodawczych nie można domniemywać, ani też stosować przez analogię. Skoro żaden przepis rangi ustawy, lub wydanego na podstawie ustawy rozporządzenia nie przewiduje kompetencji organu stanowiącego gminy do stanowienia w danym zakresie to oznacza, że organ kompetencji takich nie posiada.

W ocenie Kolegium Izby, wzór umowy o udzielenie dotacji wykazany stanowiący załącznik Nr 7 do Regulaminu zawartego w badanej uchwale wykracza poza kompetencje do stanowienia aktu prawa miejscowego, jakie przyznaje Radzie Miejskiej przepis art. 403 ust. 5 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, gdyż przedmiotowa uchwała w tej części nie stanowi o zasadach udzielania dotacji. Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny oraz prawny sprawy, Kolegium Izby stwierdziło nieważność załącznika Nr 7 do Regulaminu określającego zasady udzielania, tryb postępowania oraz sposób rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bisztynek w uchwale Nr XXIX/175/2026 Rady Miejskiej w Bisztyнку z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania, trybu postępowania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bisztynek w związku z istotnym naruszeniem art. 403 ust. 5 ustawy o ochronie środowiska oraz art. 7 i 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecznictwem sądów administracyjnych, przyjęć należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały bądź zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Wobec powyższego Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

Prezes

Bogdan Gaber